

Iulian Ciprian **BERTEA**

doctorand, Universitatea Pedagogică de Stat
I. Creangă din Chișinău

Educația interculturală – o educație pentru viitor

Rezumat: *Circulația internațională, migrațiile și căutarea permanentă a unui loc de muncă mai bun au determinat apariția unei noi provocări: comunicarea interculturală. În Europa, diversitatea este un fenomen tot mai pregnant, sistemele educaționale fiind expuse unor provocări majore precum multiplicarea limbilor de predare, recunoașterea și valorificarea, în educație, a identității și a moștenirii culturale a fiecărui*

elev, integrarea socială și inserția pe piața muncii. În articol propunem viziunea noastră de învățare a unei limbi străine prin studierea culturii corespunzătoare. Rezolvarea unor teme cu aplicabilitate practică ajută subiecții să își fixeze cunoștințele de gramatică și să înțeleagă că putem fi împreună chiar dacă provenim din țări și culturi diferite. Măine – împreună.

Cuvinte-cheie: educație, limbă străină, interculturalitate, respect, artă, comunicare.

Abstract: International circulation, migrations, and a continuous search for better jobs have led to the emergence of a new challenge: intercultural communication. In Europe diversity is an increasingly significant phenomenon, and the educational systems are exposed to major challenges such as the multiplication of teaching languages, the recognition and valorization in learning of the identity and cultural heritage of each student, as well as social integration and entrance on the labor market. In our article we present our vision of learning a foreign language by studying the corresponding culture. Solving tasks with practical applicability helps the subjects to fix their knowledge of grammar and understand that we can be together even if we come from different countries and cultures. Tomorrow – together.

Keywords: education, foreign language, interculturality, respect, art, communication.

Educația adulților este un imperativ european adresat tuturor țărilor chemate să-și sporească procentul de includere a resurselor umane în forme de învățare permanentă, având în vedere ordonarea normativă a activităților speciale necesare în educația pentru vârsta a treia – reintegrată sau integrabilă în diverse forme ale vieții sociale; instrumente și tehnici de formare și de evaluare promovate în educația adulților; direcții noi de dezvoltare a educației adulților, care au în vedere rolul acesteia în dezvoltarea societății civile.

Termenul *interculturalitate* se referă, în acest caz, la *relațiile de schimb și de comunicare egală între grupurile culturale care diferă*. În esență, nu se recunoaște superioritatea unei culturi față de alta, indiferent de relația majoritate-minoritate. Interculturalitatea își propune să construiască o societate mai democratică prin afișarea, descrierea și evaluarea, în egală măsură, a modurilor de însușire și reelaborare a sensurilor între diferite grupuri. Se referă la *procesele de interrelație și comunicare a cunoștințelor, coduri, tipare și valori între diferite grupuri culturale, înțelegând că există egalitate între subiecți*, indiferent de poziția pe care o ocupă în sistem. Noțiunea se referă la *interacțiunea dintr-o abordare egalitară* între culturi sau sectoare diferite ale unei societăți, la *relație*. Adică este un termen relațional.

Învățarea unei limbi străine se poate realiza prin studierea culturii de care ține aceasta. Îmbinarea exercițiilor practice de gramatică cu cele de studiere a culturii și civilizației unei națiuni determină o fixare mai bună a celor dintâi în mintea subiecților. Propunem întocmirea unui program de studiu practic al culturii engleze.

Proiect educativ TOGETHER TOMORROW
Aprofundarea limbii engleze prin studierea
culturii britanice
Activitatea 1

Descriere: Îmbunătățirea vocabularului prin citirea unui text, completarea spațiilor libere și continuarea dialogului. Citirea reprezintă prima metodă pentru îmbunătățirea cunoștințelor lingvistice. Lectura extensivă

poate lucra la dezvoltarea vocabularului (textul poate avea cuvinte necunoscute) sau la ameliorarea fluenței (elevii ar trebui să se confrunte cu un text cu puține sau fără cuvinte necunoscute). Procesul de citire implică analiza, sinteza, generalizarea, inferența și prognozarea, având un rol educativ și educațional semnificativ. Citirea se realizează cu voce tare, cu o atenție deosebită la dicție. Percepția, vocalizarea internă, mecanismele de memorie pe termen scurt și lung, prognoza și înțelegerea funcționează în mod specific în lectură, deoarece se bazează pe percepția vizuală mai degrabă decât pe cea auditivă. Se va utiliza un fragment din literatura clasică cu indicația de a citi întregul roman. Mai jos avem un fragment din romanul *Great Expectations* ("Marile speranțe") de Charles Dickens.

• **Citiți următorul text, completând spațiile punctate:**

The number of the days had risen to ten, when I saw a greater change in him than I had seen yet. His ..... were turned towards the door, and lighted up as I entered.

"Dear boy," he said, as I sat down by his bed: "I thought you was..... But I knowed you couldn't be that."

"It is just the time," said I. "I waited for it at the gate."

"You always waits at the gate; don't you, dear boy?"

"Yes. Not to lose a moment of the time."

"Thank'ee dear boy, thank'ee. God bless you! You've never deserted me, dear ....."

I pressed his .....in silence, for I could not forget that I had once meant to desert him.

"And what's the best of all," he said, "you've been more comfortable alonger me, since I was under a dark cloud, than when the sun shone. That's best of all."

He lay on his back, breathing with great difficulty. Do what he would, and love me though he did, the light left his face ever and again, and a film came over the placid look at the white ceiling.

"Are you in much pain to-day?"

• **Continuați discuția cu cel puțin 5 replici. Ana-**

lizați din punct de vedere gramatical.

Acesta este un exercițiu de creație și un mod de verificare a înțelegerii textului

Textul integral poate fi citit aici: <https://etc.usf.edu/lit2go/140/great-expectations/2600/chapter-56/>

Obiectivul 2. Învățarea prin muzică.

Activitatea 2

Descriere: Cântatul este un mod amuzant și interactiv de învățare a limbajului. Într-o primă etapă, se ascultă o melodie. Se dă o fișă care conține textul scris parțial. Se ascultă din nou melodia și se completează spațiile libere. În limita posibilităților, se va organiza un concurs de karaoke. Prin utilizarea inteligentă a repetiției, a ritmului și a melodiei, se realizează o memorare rapidă a cuvintelor și a frazelor nou învățate. Cântatul oferă o expunere crescută la vocabular prin repetare și creează oportunități de a completa cuvintele lipsă. Din punct de vedere neurolingvistic, cântecele sunt extrem de utile pentru învățarea limbilor, deoarece activează ambele emisfere ale creierului prin expunerea persoanei la un stimul care conține atât muzică, cât și cuvinte.

I Can Make It (Take That)

I'm tired of closing my eyes, to picture you in my mind .....

Not sure where I want to be, so close to finding my dream

We need to hold on to all the times we spoke of love

Now I pray to God above that someday I can find the door

I'm looking for

I can make it, I know I can.....

I can make I know I can

We can make this work together

It's not a lonely man's dream, it's just that now that there's been

A taste of love in my life

That I refuse to return, I've got so much to learn

How can it feel as though I've reached the top of this steep hill.....

Now I have the faith I've needed to believe

'Cause you know what this love means to me

You know how it feels when I can see it in your face

That you're missing me now, you feel I've let you down

You've gotta hold on, you've gotta reach out and believe. ....

We can make it, we can make it together

Textul integral și melodia pot fi consultate la următoarele adrese:<https://www.versuri.ro/versuri/take-that-i-can-make-it/>; Take that i can make it (lyrics) - YouTube

Obiectivul 3. Învățământul ludic, prin joc, este o metodă stimulativă și creativă.

Activitatea 3

Descriere: Prin joc se asimilează mai ușor noțiunile noi, atmosfera este mai relaxată, favorizând creația și imaginația. Învățarea devine mai ușoară, mai plăcută și chiar mai eficientă.

Jocuri, cuvinte încruciate, enigme

Kahoot – s-a jucat pe grupe de subiecți. Se cerea să aleagă răspunsul corect, iar în final au fost anunțați câștigătorii. Este un joc de precizie, cunoștințe și viteză. Primul care răspunde corect este considerat câștigător.

Online categories – elevilor li se propune o literă. Ei au la dispoziție o sută de secunde, timp în care trebuie să scrie cât mai multe cuvinte care încep cu litera dată – cuvinte legate de un set de categorii, generate automat de computer. Jocul se poate derula între colegii de clasă, dar și online, cu persoane din întreaga lume.

Skribbl – este un joc online care le oferă elevilor o definiție și litera de început a unui cuvânt. Ei au două minute să ghicească zece cuvinte. Toate încep cu aceeași literă. Elevul care a ghicit cele mai multe cuvinte este câștigătorul.

Obiectivul 4. Identificarea caracteristicilor unei societăți interculturale, determinarea tezaurului cultural.

Activitatea 4

Descriere: Se proiectează o vizită virtuală la un muzeu din Anglia: British Museum, London, United Kingdom — Google Arts & Culture (<https://www.britishmuseum.org/collection/galleries>).

Subiecții se împart în grupuri mici. Se vizionează câte o galerie pe rând. Fiecare grup își va alege una și va răspunde la următoarele întrebări: *Cunoașteți informații despre această expoziție? Ce detalii remarcăți ca fiind specifice zonei, culturii, perioadei istorice reprezentate? Pe baza a ceea ce ați vizionat, realizați o lucrare în care să prezentați ce alte aspecte legate de expoziția respectivă mai cunoașteți, ce lipsește din expoziție sau este slab reprezentat și să spuneți de unde ați aflat informațiile (școală, televiziune, lectură suplimentară).* Muzeul reprezintă un prețios instrument de știință și educație, care cultivă prin zestrea sa o legătura strânsă între trecut și prezent.

Obiectivul 5. Acceptarea celorlalți prin cunoașterea culturii materiale

Activitatea 5

Descriere: Datorită tehnologiei, putem vizita un oraș, putem vedea cum se îmbracă, ce fac, cum se deplasează locuitorii unei țări, fără să călătorim acolo personal.

Distribuiți pe videoproiector linkul de mai jos. Putem vedea imagini dintr-o localitate aleasă de noi.

Subiecții trebuie să descrie ceea ce văd, subliniind particularitățile și diferențele față de țara natală: <https://www.instantstreetview.com/@51.500235,-0.126093,-117.88h,5p,1z,PR03qao-Uww3I1n0SnWTcw>.

Se poate vizita online un oraș. Putem vedea și analiza cum arată locuințele, mijloacele de transport, cum se îmbracă oamenii, cum este clima sau cât de aglomerată este o localitate. Se realizează o lucrare individuală, în care se prezintă diferențele și asemănările dintre localitatea natală și cea privită online. Fiecare dintre subiecți împărtășește experiențe din excursii, povestește dacă a cunoscut persoane de cetățenie străină. Se desfășoară jocul *Mit/adevăr* sau se discută particularități ale culturii și civilizației unei țări.

Obiectiv 6. Să-i cunoaștem pe ceilalți mai bine.

Activitatea 6

Descriere: Se organizează prezentări orale și scrise, discuții dirijate, dezbateri. Metoda dezbaterii ajută la formarea unei culturi a dialogului, sporește dorința de a învăța și promovează implicarea în bunul mers al comunității. Subiecții vor putea examina critic declarațiile celor din jur, trăgând propriile concluzii bine informate asupra unor teme cruciale. Discuția liberă în limba engleză ajută la îmbogățirea și fixarea cunoștințelor, creșterea stimei de sine și a dorinței de cunoaștere. Prin exercițiile de dezbateri vom reuși să înțelegem mai bine societatea interculturală, respectul și deschiderea față de ceilalți, toleranța, puterea de a acționa împreună.

Teme de dezbateri:

1. *Monarhia este o formă de guvernare preferabilă republicii;*
2. *Uniforma în școli;*
3. *Brexit;*
4. *Limba engleză – limbă internațională;*
5. *Avantajele/dezavantajele mutării cu traiul în Anglia;*
6. *Diferenți, dar egali.*

Obiectivul 7. Identificarea actelor normative internaționale și naționale cu referință la educația interculturală. Utilizarea adecvată a terminologiei de specialitate.

Activitatea 7

Descriere: Exerciții de analiză a secvențelor din acte legislative. Reflectarea diversității etnice în actele legislative, problema minorităților naționale. Studiul Declarației Universale a Drepturilor Omului, al Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului. Multiculturalismul are implicații politice, economice și sociale datorită coexistenței diverselor modalități de situare a omului în societate și a modului în care fiecare entitate culturală luptă pentru recunoașterea de către statul de drept. Integrarea europeană în domeniul culturii înseamnă apărarea și promovarea

diversității: patrimoniul imaterial și material, creația artistică, mentalitățile, tradițiile și obiceiurile, limbile popoarelor și colectivităților – toate sunt elemente ale acestui deziderat.

Obiectivul 8. Exprimarea multiculturalismului prin desen.

Activitatea 8

Descriere: Elevii vor realiza un desen, o schiță, o reprezentare grafică a ceea ce înseamnă multiculturalismul pentru ei și vor prezenta posterul în fața clasei.

Obiectivul 9. Reflecția asupra semnificației multiculturalismului.

Activitatea 9

Descriere: Elevii vor scrie un eseu despre ceea ce semnifică multiculturalismul pentru ei.

Obiectivul 10. Înțelegerea profundă a propriei culturi și sentimentul identității ca bază a respectului și a atitudinii deschise față de diversitatea exprimării culturale.

Activitatea 10

Descriere: Se împarte clasa în grupuri mici. Fiecare grup realizează un referat la tema *Crăciunul în țara (...): tradiții, obiceiuri, credințe*. Un grup va pregăti un referat despre Crăciunul în țara natală, punând accent pe particularitățile sărbătorii în funcție de regiunile țării.

În concluzie: Prin rezolvarea sarcinilor din proiectul propus, se dorește îmbunătățirea competențelor multiculturale și de comunicare. Dezvoltarea competențelor multilingvistice prin studierea aspectelor culturale în vederea stimulării interesului elevilor pentru cultura și civilizația străină, arta conviețuirii, respectul și deschiderea față de ceilalți, toleranță și renunțarea la stereotipuri și prejudecăți – toate reprezintă deziderate ale societății de mâine. Doar prin cunoașterea altor culturi putem să le înțelegem și să le respectăm.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. Cucoș C. Educația. Dimensiuni culturale și interculturale. Iași: Polirom, 2000. 283 p.
2. Declarația universală UNESCO privind diversitatea culturală (2001).
3. <http://eur-lex.europa.eu/>
4. <https://www.scribd.com/document/490465008/suport-curs-Formarea-competentelor-prin-metode-alternative>
5. <https://www.instantstreetview.com/@51.500235,-0.126093,-117.88h,5p,1z,PR03qao-Uww3I1n0SnWTcw>
6. <https://www.britishmuseum.org/collection/galleries>